Nisan 1973
Sayı/28

Milliyet

ÇOCUK

7'den 70'e bütün çocukların dergisi

sualtı nefes alma aygıtı/ oksijen tüpü

Sualtı nefes alma aygıtı büyük Fransız sualtı araştırmacısı Jacques-Yves Cousteau tarafından icat edilmiştir. Bu aygıt sayesinde dalgıçlar sualtında serbestçe hareket etme ve dolaşma imkânı bulmaktadırlar. Su altına dalan kişi tek parçadan yapılmış elâstik bir mayo giyer. Bu mayo derinlere dalmayı ve soğuk sularda vücut ısısını korumayı sağlar.

1. Dalgıçın nefes alabilmesi için ağızlık. Bu kısımda iki delik vardır: Biri nefes almak, biri de nefes vermek için ayarlanmıştır. 2. Oynak lâstik tüp. Bu tüpün içinde nefes alırken, tek taraflı kapanan süpap (kapakçık) mevcuttur. 3. Tüpte bir de nefes verirken tek tarafla kapanıp, nefesin geri kaçmasını önleyen süpap (kapakçık) vardır. 4. Dalgıç nefes alırken, istediği miktar havayı geçiren "talep süpabı" veya "talep kapakçığı". 5. Nefes verirken, kullanılmış havanın ağızdan çıkıp tüpten geçerek biriktiği kısım. Buradan dışarı sızan hava kabarcıklar halinde su yüzeyine doğru yol almaktadır. 6. Dalgıçın hava depoları. Son derece dayanıklı, fakat gayet hafiftir. İçersinde oksijen doludur. Bü-
yük tazyik karşısında dahi hiçbir şekilde zedelenmez. 7.

RED KİT

Türkiye'de yayın hakkı Milliyet'e aittir.

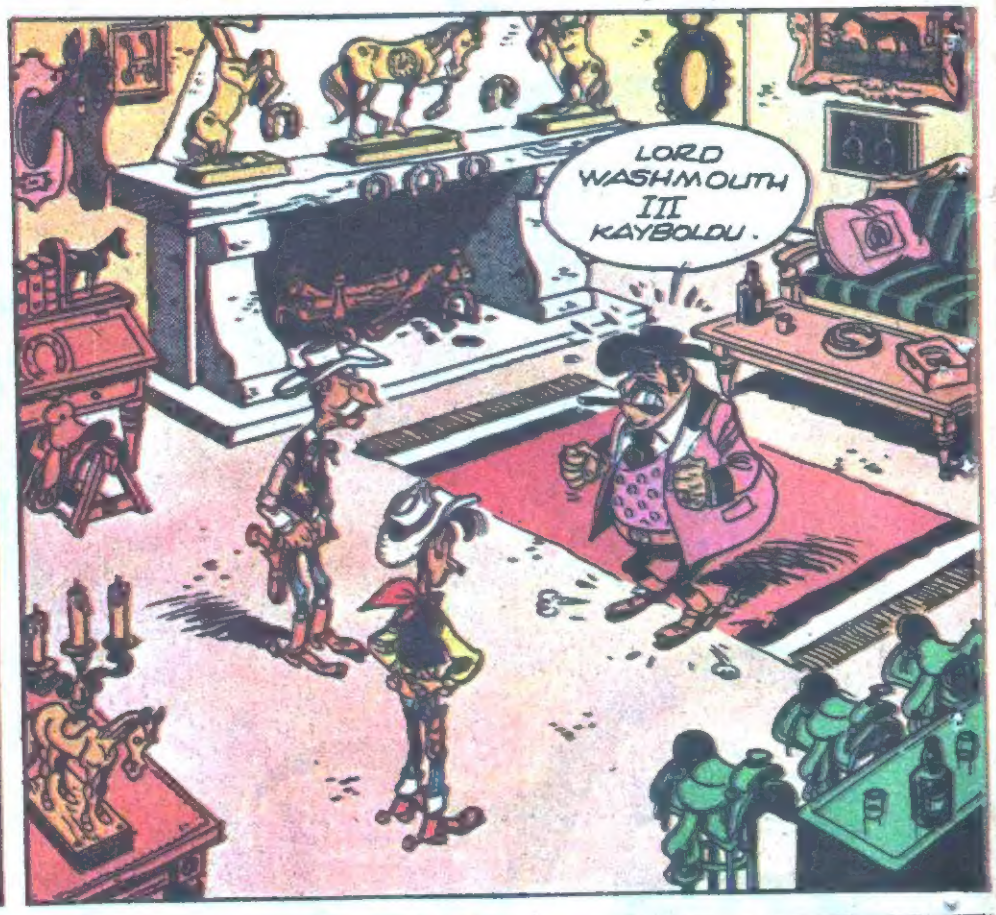

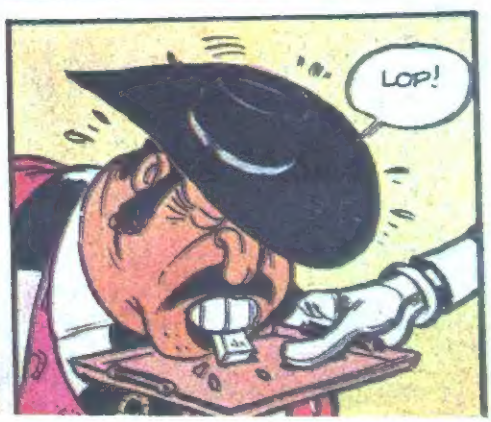

armağan avcıları

Morris & Goscinny

Batının en hızlı armağan avcısı Elliot Belt, Cheyenne Pass'da bir salonda Red Kit'e ortaklık teklif eder.

GÜLTEN DAYIOĞLU'NDAN MASALLAR

Şenlik Günü

Kerim, mahallenin en yaramaz çocuğuydu. Kendisi gibi birkaç arkadaşı vardı. El birlik oldular mı, mahalleyi birbirine katarlardı. Kerim, her oyunda elebaşıydı. Yaz kış, sapan elinden eksik olmazdı. Kuş vurur, cam kırar, meyva taşlar, hatta kavga ettiği çocukların başını delerdi.

Annesi babası hatta öğretmenleri, onu bu kırıcılıktan kurtaramıyorlardı. Kerim, büyüklerin sözlerine kulak asmıyordu ama, arkadaş sözüne çabucak kanıyordu. Birçok konuda olağanüstü yetenekleri vardı: Mahalledeki çocukların arasında, türküleri, şarkıları, marşları ıslıkla ondan güzel söyleyen yoktu. Köpek, kedi, kurt çakal ve puhu kuşu seslerini kimse onun kadar güzel taklit edemezdi.

Okullar açılmak üzereydi. Kerim o yıl dördüncü sınıfa gidecekti. Bir sabah erkenden kapı çalındı, bir küme çocuk: "Kerim, Kerim!" Diye bağırıyorlardı... Annesi, babası "ne oluyor" demeye kalmadan Kerim yataktan fırladı. Pencereden başını çıkarıp:

-Ne var ne bağırıyorsunuz? diyerek arkadaşlarına, çıkıştı. Çocuklar:

-Unuttun mu? Dediler, dağa gidecektik. Kerim şöyle bir başını kaşıdı. Sonra çabucak giyindi. Bir dilim ekmeğe yağ sürüp, yiye yiye sokağa fırladı Anne:

-N'oluyor yine nereye gidiyorsun? diye peşinden koştu. Kerim:

-Dağa çiçek toplamaya, gidiyoruz dedi. Ve göz açıp kapayıncaya kadar, uzaklaşıp gitti...

Ertesi gün, kasabanın düşmandan kurtuluşunun yıldönümüydü. Büyük şenlik yapılacaktı. Çocuklar her yıl, yakın dağın eteklerinden çiçek toplarlar, kasaba meydanındaki Atatürk büstünü donatırlardı. Kerim'in annesi,

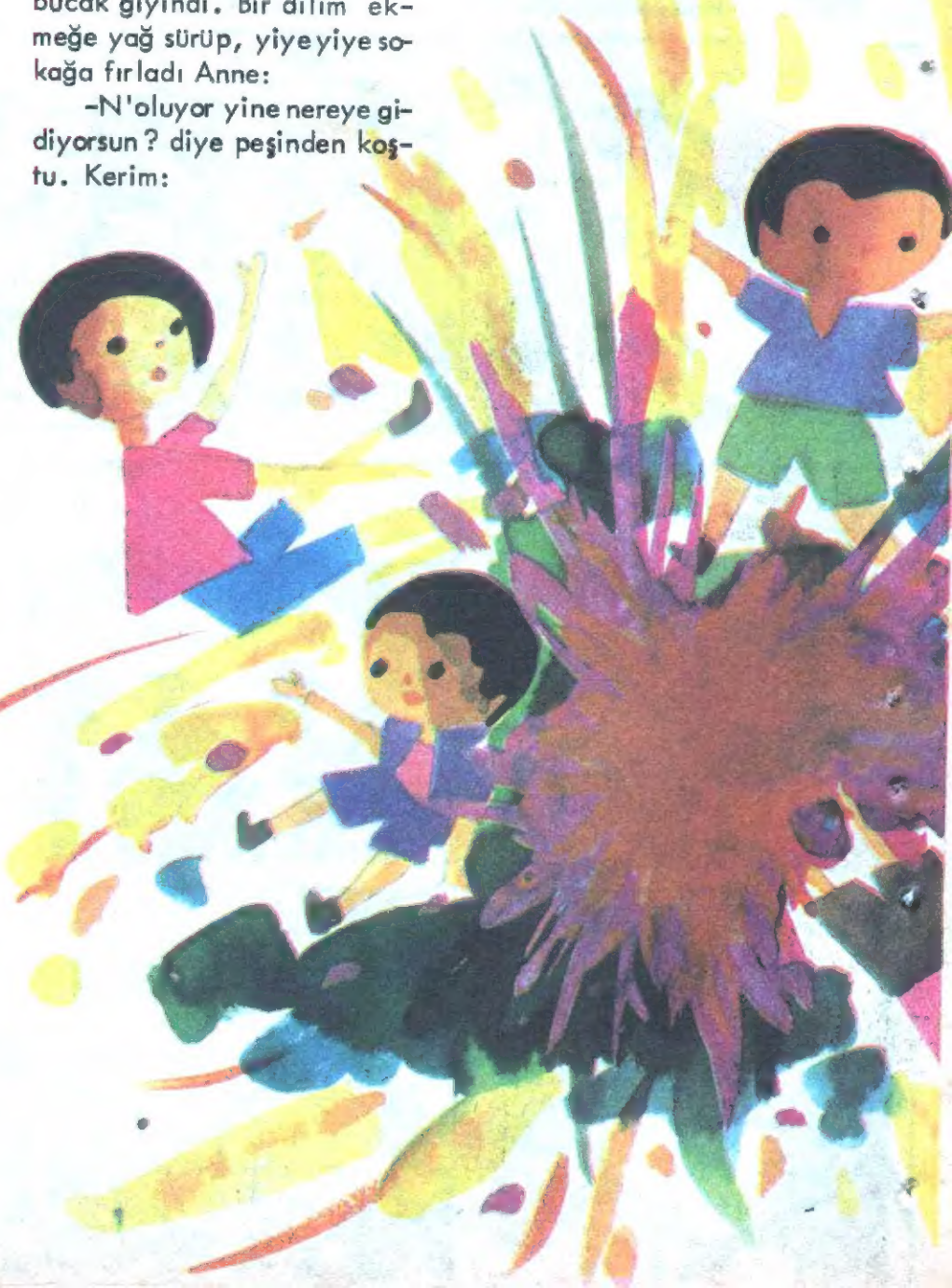

oğlunun dağa niçin gittiğini anlamıştı, iç rahatlığıyla günlük işlerini yapmaya koyuldu.

Ertesi gün, kasaba bayraklarla donandı. Atatürk'ün büstü, renk renk çiçeklerle, bezendi. Şiirler söylendi, davullar dövüldü, seymenler çarşı meydanında, oynadılar.. Çocuklar, mantar tabancalarını patlatarak, bayramın tadını çıkarıyorlardı. Bir ara çilli Davut Kerim'in yanına sokuldu:

-Var mısın Kerim, korkunç bir bomba yapıp gümbür gümbür patlatalım? Mahallelinin yüreğini hoplatalım. Herkes kasabaya düşman girdi sansın... Kerim, bu gibi şeylere dünden hazırdı. Haberi öteki çocuklar da sevinçle karşıladılar. Para katışıldı. Çarşıdan gereği kadar tabanca mantarı maytap çatapat ve hava fişeği alındı...

Akşam üstü, güneş batarken, okulun arkasındaki arsaya toplantılar. Patlayıcı maddeleri, konserve kutusuna yerleştirdiler. Çilli Davut'un babası polisti, bu nedenle o çok yer görmüş, çok insan tanımış, çevresinden çok şey öğrenmişti. Kerim'den bir yaş da büyüktü. Bombayı o hazırlıyordu. Çevresindeki çocuklara durmadan: "Pamuk getirin, gaz getirin, kibrit verin." diye buyruklar veriyordu. Kerim, Davut'a canla başla yardım ediyor, olmazı olduruyor, bulunmazı buluduruyordu. Korkunç bomba, hazırlanmış, sıra kibrit çakmaya gelmişti. Davut, arsanın orta yerine, çukur kazıp kutuyu oraya yerleştirdi. Kibriti yakarken, çocuklara: "Savulun, uzaklaşın. Hepiniz parça parça olursunuz kaçın!" diye bağırdı ve yanık kibriti kutunun içine attı. Çocuklar, korkuyla kaçıp uzaklaştılar. Soluklarını tutup korkunç bombanın patlamasını, beklemeye başladılar.

Kerim'in yüreği küt küt atıyordu. Bu türlü oyunlara bayılırdı. Birkaç yıl önce, kazayla, elinde tabanca mantarı patlamıştı. Yarası aylarca iyileşmemişti. O zaman, ana babasına, patlayıcı oyuncaklarla oynamamaya söz vermişti. Fakat o gün, verdiği sözü tutmamış, arkadaşlarına uyup, gün boyunca mantar tabancası patlatmış, sonra da bomba işine girişmişti...

Dakikalar geçiyor, korkunç bomba, bir türlü patlamıyordu. Çocuklar, yavaş yavaş saklandıkları yerlerden çıktılar. Kutunun çevresine toplanmaya başladılar. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Bazıları, patlamıyan bomba - dan ötürü, Çilli Davut ve Kerim'le alay ediyor, kimisi : "neden patlamadı?" diye soru soruyor, kimisi de : "Paralarımız boşa gitti." diye homurdanıyordu....

Kerim, gözlerini kutuya dikmiş, dikkatle bakıyordu.. Gide gide, kutunun çevresindeki çember daraldı. Çocuklar, korkuyu unutmuş, tartışmaya dalmışlardı. Kerim birden "Çekilin patlayacak" diye bağırdı. Çocuklar, onun sözünü dinlemediler... Gerçekten kutudan pıss!., pıss!. sesler çıkıyor, ince ince duman yükseliyordu... Kerim : "Kaçın, kaçın!" diye bağırarak, ileriye atıldı. Kutuyu kapıp uzaklara fırlatacak, arkadaşlarının yaralanmasına engel olacaktı. Fakat bu düşüncesizce bir davranıştı.. Kerim eline alır almaz, kutudakiler korkunç bir gümbürtüyle patladı...Aynı anda Çilli Davut da kutuya doğru fırladı, ama, geç kalmıştı.

Kerim, acı acı haykıra - rak yere yuvarlandı. Sağ eli kan içindeydi... Üç parmağı parçalanıp kopmuştu... Öteki çocuklar da yaralıydılar.

TENTEN'in MACERALARI

SİDNEY YOLCULUĞU 28

Türkiye'de yayın hakkı Milliyet'e aittir.

DEVAMI VAR.

pullarla "ATATÜRK„ YAŞADIĞI SÜ

24 KASIM 1934 : Soyadı kanunu çıktı ve Gazi Mustafa Kemal , " ATATÜRK " soyadını aldı.

YIL 1934 : BALKAN ANTANTI

20.7.1936 : Boğazlar Antlaşması "Montreux" da imzalandı.

YIL 1937 : İran ve Afganistanla birlikte "SAADABAT" paktı imzalandı.

Uluslararası XII. Kadınlar Kongresi Yıldız köşkünde toplandı.

Kadınların saylav meleri kabul edil

6 Ocak 1937 : Hatay meler başladı. 5 Ma sızlığı Cenevre'de Hatay Muhtariyet k

E İÇİNDE OSMANLI DEVLETİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ

seçilmeleri ve seç -
i.

ürk Bayrağı kanunu
abul edildi.

konusu ile ilgili görüş -
s 1937 : Hatay'ın bağım-
bul edildi.14 Nisan 1938
andı.

5 Temmuz 1938:Türk ordusu Hatay'a girdi.2 Eylül 1938 : Hatay Devleti,Türk dilini ve Türk parasını kullanmayı kararlaştırdı.

Hatay Devleti bağımsızlığının bir sembolü olarak özel pul çıkarttı.

1 Haziran 1938 : Atatürk hastalandı."Savarona"yatında tedavi gördü.

29 Ekim 1938 : Cumhuriyetin 15. Yıldönümü kutlandı.Atatürk bu kutlamaya katılamadı.

DEVAMI VAR

MİKROSKOPUN ÖYKÜSÜ

1) Mikroskop, çok uzun bir tarihe sahiptir. İnsanoğlu ilk kez, iki merceği üstüste koyup, tepesinden bakınca, cisimlerin büyüdüğünü farketmiş ve böylece mikroskopun temelini atmıştır. Romalılar devrinde, içi su dolu bir şişeden bakınca, cisimlerin daha büyük göründüğü anlaşılmıştır.

2) Merceklerin büyültme kabiliyeti 11 inci yüzyılda Araplar tarafından biliniyordu. 1212-1294 yılları arasında yaşayan İngiliz bilim adamı Roger Bacon merceği bakın nasıl tanımlamış: "Yaşlılar ve gözleri iyi göremeyenler için faydalıdır, çünkü mercek ile bakarak okurken, harfler ne kadar küçük olursa olsun, görülebilir."

3) Mikroskop, çoğunun inancına göre, gözlükten doğmuştur. 1300 yıllarında İtalya'da gözlük takma merakı başlamıştı. Hatta o tarihlerden kalma bir mezar taşında şu sözler dikkati çekmiştir: "Burada Floransalı Salvino Degli Armati, gözlüklerin mucidi yatmaktadır. Tanrı onun günahlarını affetsin. M. S. 1317." Venedik'te ise gözlüklerin bu tarihten çok daha önce kullanıldığı anlaşılmıştır.

4) Anladığımız şekilde mikroskop, 1590 yılında icat edilmiştir. Galileo'nun "Göz Camı"nı bulup, bunu bilimsel araştırmalarında kullanmaya başlayışından birkaç yıl sonra, 1590 da Hans Lippershey ve Zacharias Janssen adlarında iki Flaman tarafından icat edilmiştir.

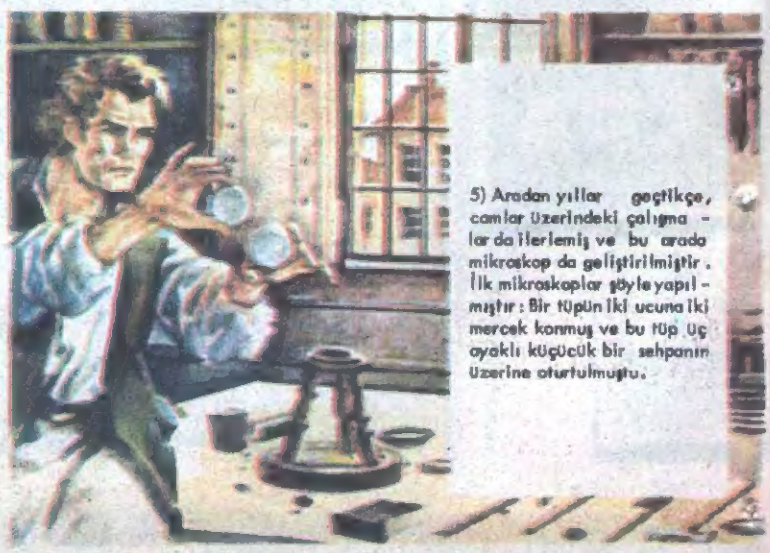

5) Aradan yıllar geçtikçe, camlar üzerindeki çalışmalar da ilerlemiş ve bu arada mikroskop da geliştirilmiştir. İlk mikroskoplar şöyle yapılmıştır: Bir tüpün iki ucuna iki mercek konmuş ve bu tüp üç ayaklı küçücük bir sehpanın üzerine oturtulmuştu.

6) Mikroskopun icatı, öteki bilimsel ve tıbbi gelişmelerle bağlantılıdır. Bu arada, İtalyan Marcello Malpighi'nin mikroskopik anatomi çalışmaları ile Hollandalı Antonius van Leeuwenhoek'in deneylerini hatırlamakta fayda vardır. Mikroskop, 1729–1799 yılları arasında yaşayan İtalyan bilim adamı Lazaro Spallanzani tarafından değişik çapta kullanılmıştır.

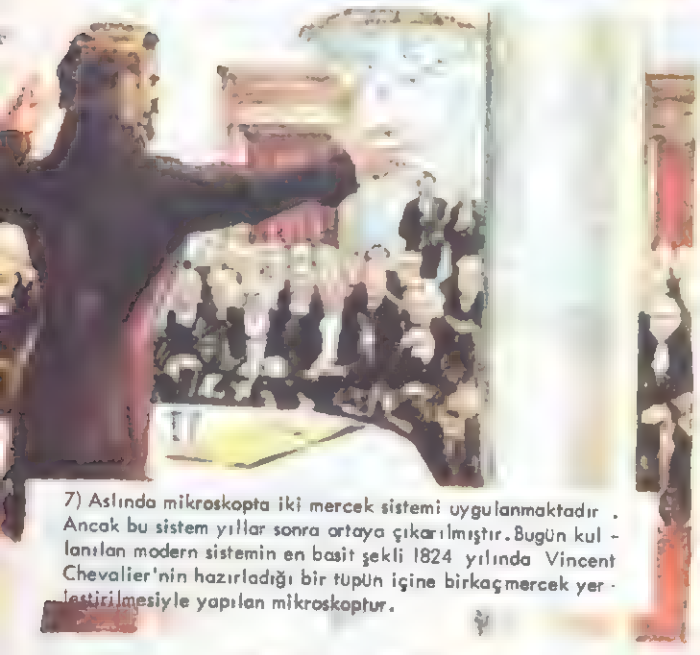

7) Aslında mikroskopta iki mercek sistemi uygulanmaktadır. Ancak bu sistem yıllar sonra ortaya çıkarılmıştır. Bugün kullanılan modern sistemin en basit şekli 1824 yılında Vincent Chevalier'nin hazırladığı bir tüpün içine birkaç mercek yerleştirilmesiyle yapılan mikroskoptur.

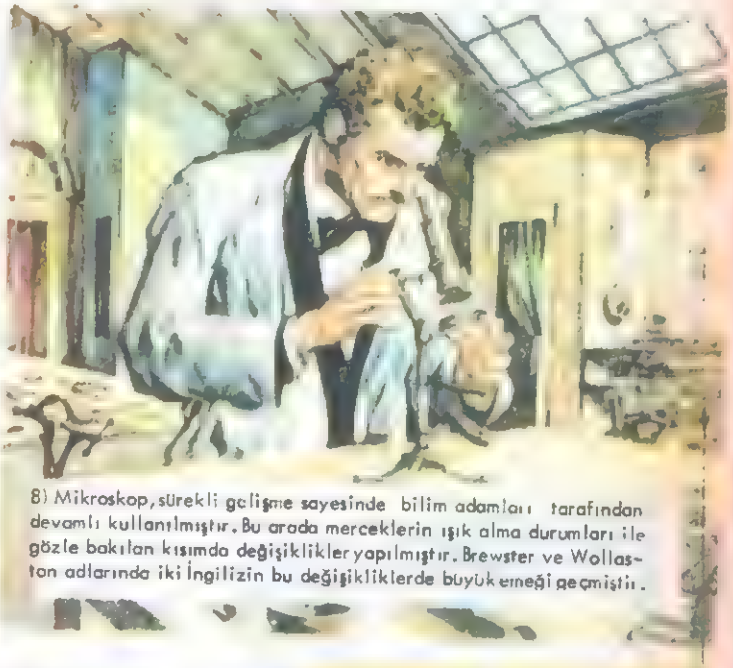

8) Mikroskop, sürekli gelişme sayesinde bilim adamları tarafından devamlı kullanılmıştır. Bu arada merceklerin ışık alma durumları ile gözle bakılan kısımda değişiklikler yapılmıştır. Brewster ve Wollaston adlarında iki İngilizin bu değişikliklerde büyük emeği geçmiştir.

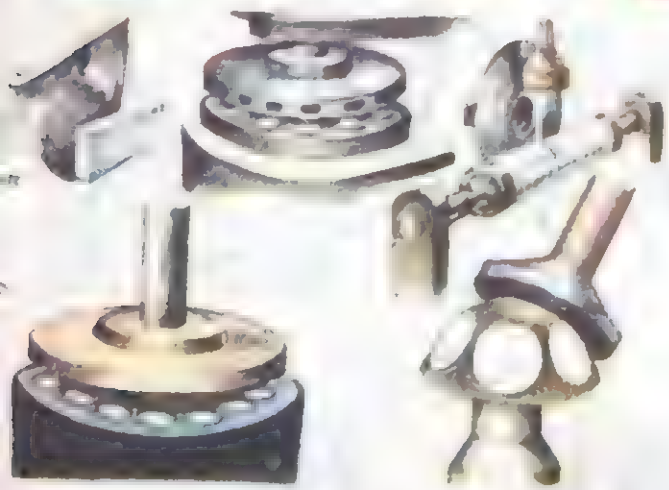

9) İyi bir mikroskopun en tipik özelliği merceklerin temiz ve mükemmel olmasıdır. Temiz cam, bloklar halinde, özel surette yapılmış elmas diskler ile kesilir ve düzgün hale getirilmek için çeşitli işlemlerden geçer. Yukarıdaki resimde bu önemli işlemlere örnekler verilmiştir: (Sol üst) cam blokun kesilmesi; (Orta üst) düz yontma; (Sağ üst) silindir biçimi yontma; (Sol alt) merceğin yuvarlak hale getirilmesi; ve (Sağ alt) pürüzsüz hale getirilmesi.

10) Carl Zeiss (1816 – 1888) ve Ernst Abbé (1840 – 1905) tarafından yönetilen Alman Bilim Adamları Cemiyeti, 1900 yılında, yeni tip cam kullanarak mikroskopların merceklerinin kalitesini yükseltmiştir. Bu devrede borat veya fosfat sayesinde cam kalitesi de düzelmiştir. Ancak mikroskopun ışık ile de sıkı bağlantısı, merceklerin dışında çalışmayı sınırlamakta idi. Bu kez, fen adamları daha kısa ışık dalgalarından yararlanmayı denemişler ve böylece normal ışık yerine elektronik ışınlar kullanılmaya başlamıştır. 1933 yılında Ruska ve Borries adlarındaki kişiler elektronik mikroskopu icat etmişlerdir. Bu mikroskop sayesinde bir cisim milyon defa büyütülmektedir. İkinci Dünya Savaşının sonlarında, elektronik mikroskop öylesine gelişmiştir ki, artık bilimsel ilerlemelerde en önemli alet olarak için planlar yapılmaya başlanmıştır.

14

GİZLİ AJAN JİM

Bir sabotaj birliğinin komutasını eline alan Jim, Bingazi'ye, Libya'ya gider ve gizli bir Alman Hava Alanını keşfetmek için Arap kılığına girer.

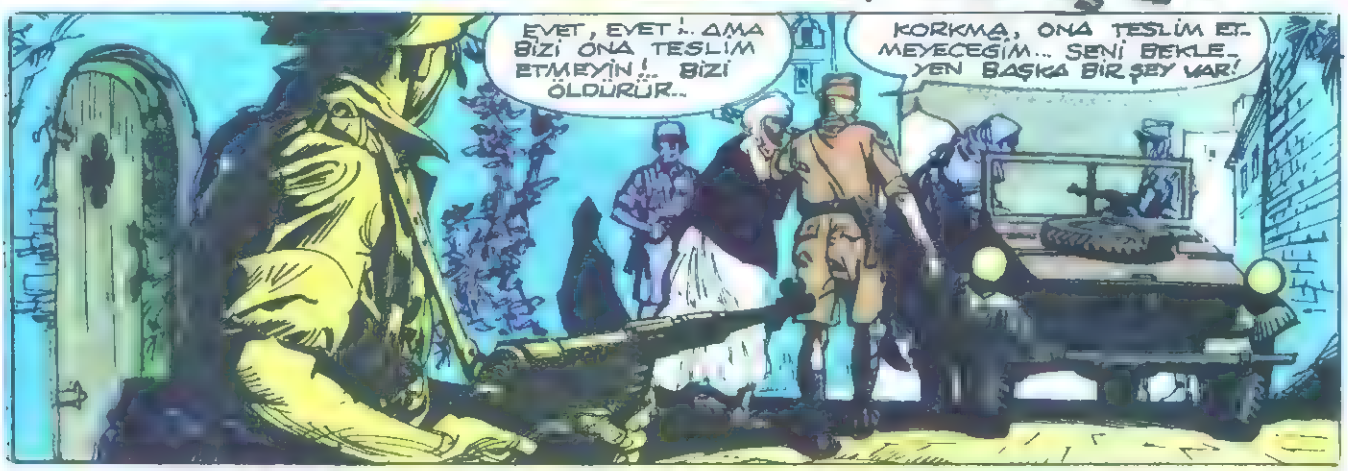

BÖYLECE EBU TAMİR DE OYUMU ÖĞRENDİ VE ŞEHİRE ŞOKTUĞU İKİ HIRSIZ HAKKINDA BİLGİ ALMAK İÇİN POLİS KENDİLERİNE BAŞVURUNCA ROLÜNÜ YAPABİLDİ...

İKİ AJAN, DİĞER BİR ÇOK TUTUKLU İLE, BİR KAMYONA BİNDİRİLDİLER.

...KAFİLE HEMEN YOLA ÇIKTI VE BİR YERE DOĞRU İLERLEDİ...

...KAMYONLAR MARİA'NIN EVİNİN ÖNÜNDEN GEÇTİLER...

İŞTE, ONLAR... TANRI YARDIMCILARI OLSUN...

... SONRA, KAMYONLARLA KORUYUCULARI ÇÖLE DALDILAR... YOLCULUK UZUN SÜRDÜ...

KAMYONLAR O SIRADA GİDECEKLERİ YERE.....

ZAMANI UNUTTUM ARTIK.. 40 SAAT GEÇMİŞ OLMALI.... BİZİ NEREYE GÖTÜRÜYORLAR ACABA?

...YENİ ALANLARINA ULAŞTI...

YENİ ESİRLER GELDİ, ALBAY ROLF. KUMAR OYNARKEN YAKALANAN İKİ VATANDAŞIMIZIN DIŞINDA HEPSİ ARAPTIR.. YENİ BARAKALARA MI YERLEŞTİRECEĞİZ ONLARI?

BİR DAKİKA...

ARAPLARIN ARASINDA İNGİLİZCE BİLEN VEYA ANLAYAN OLUP OLMADIĞINI SORUŞTURUN... BULURSANIZ BANA GETİRİN, YÜZBAŞI...

DEVAMI VAR.

Bebbi'nin dönüşü

MERHABA, SİNCAP!..
?!
ŞİZ.. ŞİZ KİMSİNİZ O HALDE ?..
BABA!
OH, BEBİ!.. DÖNDÜN! YİNE GELDİN!..
DEVAMI VAR...

EĞLENCELİ BULMA CALAR

SİYAHIN BEYAZI

Yukarda sol köşedeki siyah resmin beyazını bulun.

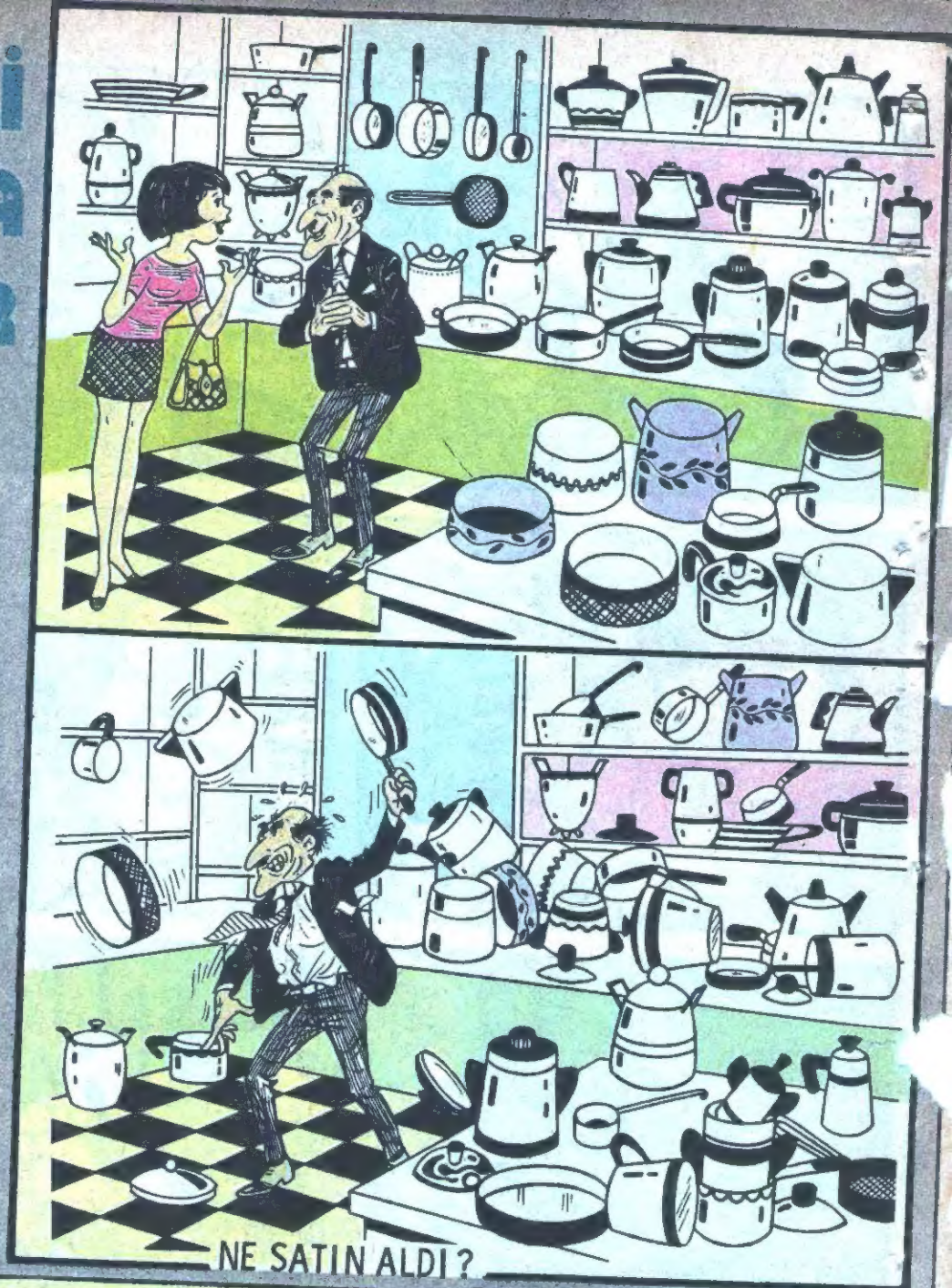

NE SATIN ALDI?

Fatma hanım o gün mutfağı için bir şey alacaktı. Osman beyin dükkânına gitti. Herşeyi tetkik ettikten sonra, sadece bir şey aldı. Fatma hanımın mutfağı için aldığı malzemeyi bulun.

CEVAPLAR:
NE SATIN ALDI ? / Fatma hanım Osman beyin arkasından dakî iki kulplu sıvah içi beyaz tavayı satın aldı • SİYAHIN BEYAZI/No:4 • NE ÇIKACAK? / Sirkte gösteri yapan bir arslan.

NE ÇIKACAK?
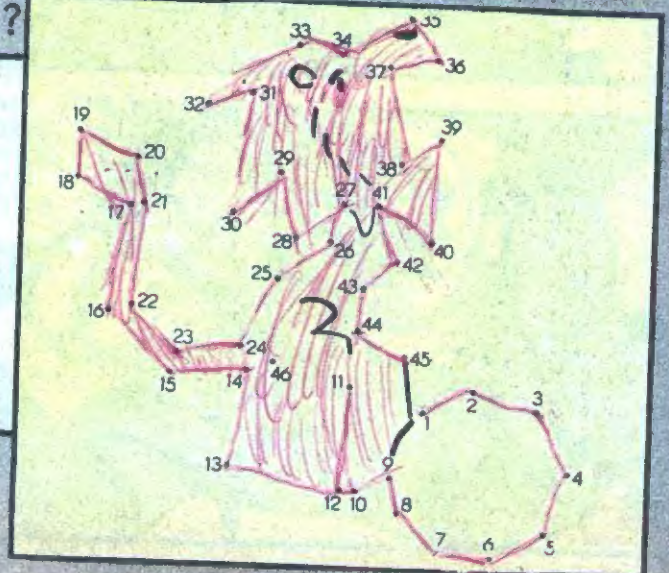
Elinize bir kalem alın ve 1'den 46'ya kadar kalemi kaldırmadan noktaları birleştirin. Bakalım ne çıkacak?